

UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA PEDAGOGIK INNOVATSIYALAR.

Navoiy davlat universiteti

Umumiy pedagogika va psixologiya kafedrasidan o'qituvchisi

Boboyeva O'g'iloy Tolib qizi

Annotatsiya: Uzluksiz ta'lim tizimi bugungi kunda jamiyatning har bir sohasida muhim ahamiyatga ega. Ta'lim jarayoni o'zgaruvchan sharoitlarga moslashish, yangi bilim va ko'nikmalarni egallash, shuningdek, shaxsiy va professional rivojlanishni ta'minlash uchun zarurdir. Ushbu tizim doirasida pedagogik innovatsiyalar ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va ta'lim jarayonini yanada samarali qilishga qaratilgan yangiliklardir.

Kalit so'zlar: uzluksiz ta'lim, pedagogik innovatsiyalar, muammolar, ko'nikmalar, ta'lim jarayoni, shaxsiy rivojlanish.

Pedagogik innovatsiyalar ta'lim jarayonini yangilash, o'quvchilarning bilim olish usullarini o'zgartirish va ta'lim muassasalarining faoliyatini yaxshilashga yordam beradi. Ushbu innovatsiyalar o'qituvchilarning pedagogik uslublarini yangilash, o'quv dasturlarini takomillashtirish va o'quv muhitini rivojlantirish orqali amalga oshiriladi. Innovatsiyalar nafaqat o'quvchilarning bilim olish jarayonini osonlashtiradi, balki ularning ijodiy fikrlashini, muammolarni hal qilish qobiliyatini va jamoada ishlash ko'nikmalarini ham rivojlantiradi. Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni joriy etishning birinchi qadamlaridan biri – bu o'qituvchilarning malakasini oshirishdir. [1]

O'qituvchilar ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni qo'llash uchun zarur bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlari lozim. Buning uchun o'qituvchilar uchun turli seminarlar, treninglar va master-klasslar tashkil etilishi kerak. Bu tadbirlar o'qituvchilarga yangi pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish va ulardan samarali foydalanish imkonini beradi. Pedagogik innovatsiyalarni amalga oshirishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash ham muhim ahamiyatga ega. Internet, multimedia, interaktiv ta'lim platformalari va boshqa zamonaviy vositalar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. O'quvchilar internet orqali kerakli ma'lumotlarni tezda topish, o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ko'nikmalarni o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, o'qituvchilar ham o'z darslarini yanada interaktiv va qiziqarli qilish uchun yangi texnologiyalardan foydalanishlari mumkin. O'quv dasturlarini takomillashtirish ham pedagogik innovatsiyalarning muhim jihatlaridan biridir. Ta'lim dasturlari zamonaviy talablar va jamiyat ehtiyojlariga mos kelishi kerak. Bu o'quvchilarning qiziqishlarini hisobga olgan holda, ularning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan yangi yo'nalishlarni o'z ichiga olishi lozim.

Masalan, STEM (ilm-fan, texnologiya, muhandislik va matematika) ta'limi, kreativ fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan dasturlarni joriy etish muhim ahamiyatga ega. Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni amalga oshirishda o'quv muhitining ahamiyati ham katta. O'quv muhitining qulayligi va xavfsizligi o'quvchilarning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi. O'quvchilar o'zlarini erkin his qiladigan, o'z fikrlarini ifoda etish imkoniyatiga ega bo'lgan muhitda yanada samarali bilim olishadi. Shuning uchun ta'lim muassasalari o'quvchilar uchun qulay va innovatsion muhit yaratishga e'tibor qaratishlari zarur. Pedagogik innovatsiyalarni joriy etish jarayonida o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash ham muhimdir. O'quvchilar o'zlarini ta'lim jarayonining faol ishtirokchilari sifatida his qilishlari kerak. Bu ularning motivatsiyasini oshiradi va o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi. O'quvchilarni guruhlarda ishlash, muammolarni hal qilish va ijodiy loyihalarda ishtirok etishga jalb qilish orqali ularda jamoa ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish mumkin.[2]

Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni amalga oshirishda hamkorlik muhim rol o'ynaydi. Ta'lim muassasalari, davlat organlari, jamoat tashkilotlari va boshqa manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish orqali ta'lim jarayonini yanada samarali qilish mumkin. Bu hamkorlik ta'lim muassasalarining resurslarini, tajribalarini va bilimlarini birlashtirishga yordam beradi.[3]

Shuningdek, ta'lim jarayonida o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olish ham muhimdir. Har bir o'quvchining o'ziga xos qobiliyatlari, qiziqishlari va o'rganish usullari mavjud. Ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish orqali o'quvchilarning o'z imkoniyatlarini to'liq amalga oshirishlariga yordam berish mumkin. Bu o'z navbatida, o'quvchilarning muvaffaqiyatini oshirish va ularning o'ziga bo'lgan ishonchini kuchaytiradi. Pedagogik innovatsiyalarni joriy etish jarayonida o'qituvchilarning o'zaro tajriba almashishi ham muhimdir. O'qituvchilar o'z tajribalari, muvaffaqiyatlari va qiyinchiliklari haqida boshqalar bilan bo'lishish orqali o'z bilimlarini kengaytirishlari mumkin. Bu o'zaro tajriba almashish o'qituvchilarning professional rivojlanishini ta'minlaydi va ta'lim jarayonining sifatini oshirishga yordam beradi. Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni amalga oshirishda eng muhim jihatlardan biri – bu o'quvchilarning fikrini hisobga olishdir. O'quvchilarning fikrlari, takliflari va mulohazalari ta'lim jarayonini takomillashtirishda muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar o'zlarini ta'lim jarayonining bir qismi sifatida his qilishlari va o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak. Bu ularning motivatsiyasini oshiradi va ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va sifatli qilishga yordam beradi. O'qituvchilarning malakasini oshirish, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'quv

dasturlarini takomillashtirish, qulay o'quv muhitini yaratish va o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash orqali ta'lim jarayonini rivojlantirish mumkin. Bularning barchasi jamiyatimizning kelajagi uchun muhim ahamiyatga ega va ta'lim sohasida yangiliklarni joriy etish orqali biz yanada muvaffaqiyatli kelajakni qurishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Pirova, N. (2020). "Pedagogik innovatsiyalar va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni". Ta'lim va innovatsiyalar jurnali, 5(2), 45-52.
2. Xudoyberdiyev, A. (2021). "Zamonaviy ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar". O'zbekiston ta'limi va tarbiyasi, 3(1), 12-17.
3. Karimova, M. (2019). "Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni joriy etish". Pedagogika va psixologiya, 4(3), 25-30.
4. Tursunova, G. (2022). "O'qituvchilarning malakasini oshirish va pedagogik innovatsiyalar". Ta'lim sohasidagi innovatsiyalar, 6(4), 33-39.
5. Abdullayeva, S. (2023). "O'quvchilarning ta'lim jarayonidagi faol ishtiroki: innovatsion yondashuvlar". Ta'lim va rivojlanish, 2(1), 50-56.
6. Mamatqulov, R. (2020). "Zamonaviy ta'limda texnologik innovatsiyalar". Innovatsion ta'lim, 7(5), 18-24.
7. Qodirova, L. (2021). "Uzluksiz ta'lim tizimida shaxsiylashtirilgan ta'lim". Ta'lim va ijtimoiy taraqqiyot, 8(3), 40-45.